KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 8.2.2007
KOM(2006) 744 v konečnom znení

ZELENÁ KNIHA

o revízii spotrebiteľského acquis

SK SK

ZELENÁ KNIHA

o revízii spotrebiteľského acquis

Obsah

1. Úvod ... 3

2. Základné informácie ... 3

2.1. Cieľ a význam revízie ... 3

2.2. Vzťah medzi revíziou a ostatnými právnymi predpismi Spoločenstva ... 5

3. Hlavné problémy ... 6

3.1. Nový vývoj na trhu ... 6

3.2. Roztrieštenosť noriem ... 6

3.3. Nedôvera ... 7

4. Možné varianty pre budúcnosť ... 7

4.1. Možnosť I: vertikálny prístup ... 8

4.2. Možnosť II: kombinovaný prístup (horizontálny nástroj v prípade potreby kombinovaný s vertikálnymi opatreniami) ... 8

4.3. Možnosť III: „žiadna legislatívna činnosť“ ... 9

4.4. Možný rozsah pôsobnosti horizontálneho nástroja ... 9

4.5. Miera harmonizácie ... 10

4.6. Konzultácie uvedené v prílohe I ... 11

PRÍLOHA I: OTÁZKY, KTORÉ MAJÚ BYŤ PREROKOVANÉ

PRÍLOHA II: SPOTREBITEĽSKÉ SMERNICE, KTORÉ SÚ PREDMETOM PRESKÚMANIA

1. ÚVOD

Touto zelenou knihou vyzýva Európska komisia všetky zainteresované osoby, aby vyjadrili svoje názory k otázkam formulovaným v kontexte revízie spotrebiteľského acquis a poslali svoje odpovede (s označením „Odpoveď na Zelenú knihu o revízii spotrebiteľského acquis“) najneskôr do 15/05/2007 na adresu Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre zdravie a ochranu spotrebiteľa:

European Commission
Directorate-General Health and Consumer Protection
Rue de la Loi 200
1049 Brussels
Belgium

alebo e-mailom na adresu SANCO-B2@ec.europa.eu.

Odpovede a pripomienky sa uverejnia na internetovej stránke Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre zdravie a ochranu spotrebiteľa, pokiaľ respondenti zrozumiteľne uvedú svoje námietky. Komisia preskúma príspevky a v prvej polovici roka 2007 uverejní ich zhrnutie. Na základe výsledku konzultácie rozhodne Komisia o potrebe legislatívnej iniciatívy. K akémukoľvek legislatívnemu návrhu sa pripojí hodnotenie jeho vplyvu.

2. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

2.1. Cieľ a význam revízie

Komisia začala revíziu spotrebiteľského acquis v roku 2004[1] s cieľom lepšie dosiahnuť ciele lepšej právnej úpravy pomocou zjednodušenia a doplnenia existujúceho regulačného rámca. Proces revízie je rozpísaný v oznámení z roku 2004 pod názvom Európske zmluvné právo a revízia acquis: ako ďalej.[2]

Táto revízia sa vzťahuje na osem smerníc zameraných na ochranu spotrebiteľa[3]. Spoločným cieľom tejto revízie je dosiahnuť skutočný vnútorný trh v oblasti ochrany spotrebiteľa vytvorením správnej rovnováhy medzi vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa a konkurencieschopnosťou podnikov pri striktnom dodržiavaní zásady subsidiarity. Po jej uskutočnení by, v ideálnom prípade, malo byť možné povedať spotrebiteľom v EÚ: „je jedno, kde sa v EÚ nachádzate alebo kde v EÚ nakupujete, vaše základné práva sú rovnaké“. Je to v súlade s prístupom, ktorý zastáva Komisia vo svojom oznámení „Agenda občanov, výsledky pre Európu[4]“. Inými slovami,

---

1 KOM(2004) 651, konečné znenie, Ú. v. EÚ C 14, 20.1.2005, s. 6.

2 KOM(2004) 651, konečné znenie, Ú. v. EÚ C 14, 20.1.2005, s. 6.

3 Uvedené sú v prílohe II. Je dôležité poznamenať, že to, čo sa súhrnne označuje ako „spotrebiteľské acquis“ sa nevzťahuje na všetky právne predpisy EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Napríklad nedávno prijatá smernica o nekalých obchodných praktikách nie je súčasťou spotrebiteľského acquis. Navyše, mnohé ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov možno nájsť v právnych predpisoch konkrétnych odvetví EÚ, napr. v právnych predpisoch v oblasti elektronického obchodu alebo finančných služieb.

4 KOM (2006) 211, konečné znenie.

dôveru spotrebiteľov vo vnútorný trh musí posilňovať zabezpečenie vysokej úrovne ochrany v celej EÚ. Spotrebitelia by mali mať možnosť spoľahnúť sa na rovnaké práva a uplatniť rovnaký prostriedok nápravy, ak dôjde k pochybeniu.

Musíme tiež zabezpečiť, aby podnikatelia, osobitne MSP, mohli využívať predvídateľnejšie právne prostredie a jednoduchšie predpisy EÚ s cieľom znížiť ich náklady vynaložené na dosiahnutie súladu a vo všeobecnosti im umožniť ľahšie obchodovanie v celej EÚ bez ohľadu na ich sídlo.

Revízia spotrebiteľského acquis môže poskytnúť jedinečnú príležitosť na modernizovanie existujúcich spotrebiteľských smerníc v záujme zjednodušenia a zlepšenia právneho prostredia tak pre odborníkov, ako aj spotrebiteľov a v prípade potreby zlepšenia alebo rozšírenia ochrany poskytnutej spotrebiteľom. Toto je v absolútnom súlade s modernizáciou vnútorného trhu. Smernice sa na tento účel revidujú ako celok a revíziou jednotlivých smerníc sa majú zistiť medzery v právnej úprave a nedostatky každej z nich, ako aj problémy špecifické pre jednotlivé smernice. V súlade s predpokladom uvedeným v prvej výročnej správe o napredovaní[5] uzatvára táto zelená kniha diagnostickú fázu revízie, sumarizuje počiatočné zistenia Komisie a prezentuje stanoviská k určitým možnostiam revízie spotrebiteľského acquis. Zistenia Komisie sú výsledkom týchto činností:

– Porovnávacia analýza uplatňovania smerníc v členských štátoch, vrátane uplatňovania judikatúry a administratívnej praxe[6].

– V decembri 2005 zriadila Komisia stálu pracovnú skupinu odborníkov z členských štátov. Tri zasadnutia uskutočnené v roku 2006 sa venovali revízii určitých smerníc.

– V prvom polroku 2006 sa uskutočnilo viacero pracovných stretnutí zainteresovaných strán, zorganizovaných v súvislosti s prácou na spoločnom referenčnom rámci pre zmluvné právo[7]. Tieto pracovné stretnutia sa sústredili na otázky zmluvného práva, ktoré priamo súvisia s revíziou spotrebiteľského acquis[8].

– Analýza vzťahu spotrebiteľa a podnikateľa k existujúcim právnym predpisom v oblasti ochrany spotrebiteľa a jeho účinkov na cezhraničný obchod[9].

---

5 Prvá výročná správa Komisie o napredovaní v oblasti európskeho zmluvného práva a preskúmania acquis, KOM (2005) 456, konečné znenie.

6 Porovnávacia analýza spotrebiteľského práva ES je dostupné na http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/acquis/index_en.htm.

7 Pozri oznámenie Komisie o európskom zmluvnom práve a revízii acquis: ako ďalej, KOM (2004) 651, konečné znenie a prvú výročnú správu Komisie o napredovaní v oblasti európskeho zmluvného práva a preskúmania acquis, KOM (2005) 456, konečné znenie.

8 Diskusnými témami boli: predaj tovaru spotrebiteľovi (vrátane priamej zodpovednosti výrobcu), nekalé zmluvné podmienky, povinnosti informovať pred uzavretím zmluvy v spotrebiteľských zmluvách, právo spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy a práva spotrebiteľa na náhradu škody. Pozri druhú výročnú správu o postupe v oblasti spoločného referenčného rámca […], ktorá bude uverejnená v 2007 na internetovej stránke GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa.

9 Eurobarometer ochrany spotrebiteľa na vnútornom trhu, prieskum sa uskutočnil vo februári a v marci 2006 a uverejnený bol v septembri 2006. (http://ec.europa.eu/consumers/topics/eurobarometer_09-2006_en.pdf).

Komisia okrem toho vyhodnotila, ako členské štáty transponovali jednotlivé revidované smernice. Boli uverejnené správy o implementácii smerníc o jednotkových cenách[10] a predaji na diaľku[11]; čoskoro budú uverejnené správy o implementácii smernice o predaji tovaru a zárukách („smernica o predaji spotrebiteľovi“) a smernice o súdnych príkazoch.

Okrem vykonanej práce sa so všetkými zainteresovanými stranami budú konzultovať špecifické problémy, ktoré Komisia zistila počas revízie smerníc o predaji balíkov cestovných služieb a podomovom predaji. Zaoberať sa nimi bude v pracovných dokumentoch, ktoré uverejní na internetovej stránke Generálneho riaditeľstva pre zdravie a ochranu spotrebiteľa. Komisia identifikovala množstvo problémov týkajúcich sa dlhodobého cestovného ruchu, ktoré treba naliehavo riešiť. V súvislosti s tým Komisia začala práce na návrhu revízie smernice o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností.[12]

2.2. Vzťah medzi revíziou a ostatnými právnymi predpismi Spoločenstva

Vzhľadom na rozsah oblasti pokrytej spotrebiteľským acquis a presahujúcu pôsobnosť iných smerníc vnútorného trhu sa bude musieť zhodnotiť vplyv akéhokoľvek opatrenia prijatého na základe zelenej knihy v oblastiach ako napríklad elektronický obchod alebo práva duševného vlastníctva. Opatrenia prijaté na základe zelenej knihy by sa nemali dotknúť najmä uplatňovania ustanovení o vnútornom trhu v smernici o elektronickom obchode.

Revízia sa nebude týkať právnych predpisov Spoločenstva o kolíznych normách. Komisia v tejto oblasti predložila dva návrhy nariadení: návrh nariadenia o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II) a návrh nariadenia o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I). Návrh nariadenia Rím I zahŕňa v prípade spotrebiteľských zmlúv ustanovenie, ktorým sa navrhuje kolízna norma spočívajúca iba v uplatňovaní právneho poriadku štátu obvyklého pobytu spotrebiteľa za určitých podmienok.

Komisia, v súlade s tým, čo oznámila v Bielej knihe o politike finančných služieb na roky 2005 – 2010, podniká rôzne iniciatívy v sektore finančných služieb, najmä v oblasti retailových finančných služieb. S prihliadnutím na výsledky konzultácie Komisia preskúma, v akom rozsahu sa akékoľvek následné legislatívne opatrenie bude vzťahovať na finančné služby. Bude tak pravdepodobne potrebné vylúčiť uplatňovanie všetkých alebo časti legislatívnych dôsledkov na finančný sektor.

Táto zelená kniha sa pokúša zhromaždiť názory všetkých zainteresovaných strán na možné politické varianty revízie spotrebiteľského acquis a na viaceré špecifické otázky.

---

10 Dostupné na http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/price_ind/index_en.htm.

11 Dostupné na //ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/dist_sell/index_en.htm.

12 Pozri konzultačný dokument Komisie o smernici o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností na adrese: http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/timeshare/consultation_paper010606_en.doc.

3. HLAVNÉ PROBLÉMY

3.1. Nový vývoj na trhu

Väčšina smerníc, ktoré sú súčasťou spotrebiteľského acquis, stanovuje skôr normy, než zásady. Väčšina z nich už celkom nevyhovuje požiadavkám dnešných rýchlo sa rozvíjajúcich trhov. Osobitne dôležité je to vzhľadom na rastúcu dôležitosť digitálnej technológie a digitálnych služieb (napr. pri sťahovaní hudby), pri ktorých vznikajú spory, pokiaľ ide o práva užívateľa, v porovnaní s predajom hmotného tovaru.

Technologický rozvoj vytvára nové kanály na transakcie medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na ktoré sa nevzťahujú spotrebiteľské právne predpisy. Aukcie on-line sú dobrým príkladom tohto javu. Napríklad smernica o predaji na diaľku, ktorá bola pripravovaná ešte pred nedávnou expanziou elektronického obchodu, umožňuje členským štátom vyňať aukcie z jej pôsobnosti. Pri vyhodnocovaní vnútroštátnych zákonov sa potvrdilo, že rozdielne uplatňovanie tejto regulačnej možnosti členskými štátmi spôsobuje roztrieštenosť a vedie k sťažnostiam spotrebiteľov na tieto aukcie on-line[13]. Vyňatie softvéru a dát z rozsahu pôsobnosti smernice o predaji spotrebiteľovi môže povzbudiť odborníkov, aby sa podmienkami v licenčných dohodách s koncovým užívateľom (*End User License Agreement; EULA*) pokúsili vyhnúť zodpovednosti za možné škody alebo nesúlad takých výrobkov, a takto bránili spotrebiteľom použiť prostriedky nápravy v prípade nesúladu a požadovať náhradu škody[14].

3.2. Roztrieštenosť noriem

Platné normy EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa sú zásadne roztrieštené dvoma spôsobmi. Po prvé, súčasné smernice umožňujú členským štátom prijímať vo svojich vnútroštátnych predpisoch prísnejšie pravidlá (minimálna harmonizácia) a mnohé členské štáty túto možnosť využili s cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa. Po druhé, mnohé otázky sú smernicami upravené nekonzistentne alebo sa ponechávajú neupravené. Počas predbežnej fázy revízie zúčastnení podnikatelia i spotrebitelia poukazovali na mnohé príklady roztrieštenosti noriem, ktorá vytvára problémy. Ilustrované sú v prílohe I. Rozdiely zvyčajne spôsobujú podnikateľom zvýšené náklady na dosiahnutie súladu, vrátane nákladov na získanie príslušnej právnej pomoci, na zmeny informácií a marketingových materiálov alebo zmlúv, alebo v prípade nesúladu na možné súdne trovy. Toto často uvádzajú podniky ako jednu z príčin upustenia od cezhraničného podnikania. Kým 19 % maloobchodníkov EÚ[15] podniká a inzeruje aspoň v jednej ďalšej krajine EÚ, 48 % spoločností je pripravených cezhranične predávať. Až 55 % maloobchodníkov, ktorí majú záujem o cezhraničný predaj, považuje zvýšené náklady na dosiahnutie súladu s odlišnými vnútroštátnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské transakcie za veľmi dôležité alebo dosť dôležité. 43 % všetkých maloobchodníkov v EÚ sa domnieva, že

---

13 Pozri oznámenie Komisie o implementácii smernice 1997/7/ES o predaji na diaľku.

14 Viac informácií o problémoch, s ktorými sa stretli spotrebitelia v súvislosti s EULA, pozri v správe Zväzu nemeckých spotrebiteľských organizácií (*Verbraucherzentrale Bundesverband; VZBV*) dostupnej na http://www.vzbv.de/mediapics/anlage_pm_digitale_medien_06_2006_copy.pdf.

15 Flash Eurobarometer 186 o obchodných prístupoch k cezhraničnému obchodu a ochrane spotrebiteľa, uskutočnený v októbri 2006. Prieskum bude v plnom rozsahu uverejnený na internetovej stránke GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa.

harmonizácia zákonov na ochranu spotrebiteľa by mala mať priaznivý účinok na ich cezhraničný predaj a ich marketingový cezhraničný rozpočet.

Existujú dokonca prípady, keď odborníci odmietajú predávať spotrebiteľom v iných členských štátoch: v nedávnom eurobarometri[16] až 33 % spotrebiteľov uviedlo, že podnik odmietol predať alebo dodať tovar alebo poskytnúť služby, lebo spotrebiteľ nemal pobyt v jeho štáte.

3.3. Nedôvera

Podľa už spomínaného prieskumu eurobarometra, 26 % spotrebiteľov EÚ nakupovalo tovar a služby od podnikov so sídlom v inom členskom štáte EÚ[17]. Napriek tomu, že predaj na diaľku je rozširujúcim sa javom, iba 6 % nakupovalo od dodávateľa v inom členskom štáte prostredníctvom internetu[18]. Jednou z príčin je nedôvera až 45 % spotrebiteľov v internetové nákupy od podnikateľov so sídlom v zahraničí (v jednom členskom štáte to bolo až 73 %). Jej dôkazom je aj skutočnosť, že 44 % tých, čo majú prístup k internetu doma, nakupuje elektronicky v rámci svojho štátu, kým iba 12 % robí cezhraničné elektronické nákupy. Vo všeobecnosti 56 % spotrebiteľov zastávalo názor, že ak by kupovali tovar a služby od podnikateľov v inom členskom štáte, podnikatelia by s menšou pravdepodobnosťou dodržiavali zákony na ochranu spotrebiteľa. 71 % sa domnievalo, že pri nákupe od podnikateľov v iných členských štátoch sa ťažšie riešia problémy, ako sú sťažnosti, vrátenie tovaru, zľavy, záruky atď. 65 % považovalo za problematickejšie vrátenie tovaru kúpeného v predaji na diaľku od dodávateľa v inom členskom štáte v lehote na zváženie.

Rôzne pravidlá v dôsledku minimálnej harmonizácie môžu nepriaznivo pôsobiť na vnútorný trh. Príčinou, kvôli ktorej sa spotrebitelia zdráhajú cezhranične nakupovať je ich neistota, či pri cezhraničnom nákupe sa uplatní tá istá úroveň ochrany akú majú doma. Napríklad dĺžka lehoty na zváženie sa pri cezhraničnom predaji na diaľku v členských štátoch rôzni a spôsobuje neistotu spotrebiteľom. To isté platí aj o náležitostiach výkonu práva na odstúpenie od zmluvy a nákladoch na vrátenie tovaru.

4. MOŽNÉ VARIANTY PRE BUDÚCNOSŤ

Komisia vo svojej prvej výročnej správe o napredovaní v oblasti európskeho zmluvného práva a preskúmania acquis z roku 2005[19] identifikovala dve hlavné stratégie na revíziu spotrebiteľského acquis: *vertikálny prístup* pozostávajúci z individuálnej revízie existujúcich smerníc alebo *horizontálny prístup* pozostávajúci z prijatia jedného alebo viacerých rámcových nástrojov na úpravu spoločných znakov acquis podľa potreby s podporou sektorových noriem.

---

16 Prieskum sa konal vo februári a v marci 2006. Celý prieskum je uverejnený na internetovej stránke GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa.

17 Toto číslo poukazuje na cezhraničné nákupy v období od februára/marca 2005 do februára/marca 2006.

18 Počet spotrebiteľov nakupujúcich z iných členských štátov prostredníctvom internetu kolíše od len 1 % v Grécku, Maďarsku a na Slovensku do 28 % v Luxembursku, po ktorom nasleduje Dánsko s 19 %.

19 KOM (2005) 456, konečné znenie.

Komisia bude v súvislosti s prenesením výsledkov revízie do konkrétnych návrhov starostlivo skúmať vplyv takýchto návrhov, vrátane ich vplyvu na podnikateľov.

4.1. Možnosť I: vertikálny prístup

V rámci vertikálneho prístupu by sa mohli samostatne zmeniť a doplniť existujúce smernice, aby sa prispôsobili trhu a technologickému vývoju. Bolo by možné vyplniť medzery špecifické pre jednotlivé smernice a vyriešiť osobitosti týchto smerníc. Takisto by bolo možné odstrániť nekonzistentnosť medzi rôznymi smernicami. Mohlo by to však trvať dlhšie a nemusel by sa dosiahnuť zjednodušujúci účinok horizontálneho prístupu. EÚ by musela riešiť ten istý problém v rôznych legislatívnych konaniach. Komisia by musela tiež zaisťovať, aby členské štáty dôsledne transponovali riešenie toho istého problému pri každej z dotknutých smerníc. Nezmenšil by sa objem legislatívnych aktov, pretože jednotlivé smernice by aj naďalej obsahovali a upravovali rovnaké spoločné pojmy. Umožnilo by to však rešpektovanie osobitosti každej oblasti prostredníctvom zlepšenia existujúcich právnych predpisov a v prípade potreby ich revízie.

4.2. Možnosť II: kombinovaný prístup (horizontálny nástroj v prípade potreby kombinovaný s vertikálnymi opatreniami)

Právne predpisy na ochranu spotrebiteľa sa do prijatia smernice o nekalých obchodných praktikách (*Unfair Commercial Practices; UCP*)[20] v roku 2005 v prevažnej miere zakladali na vertikálnom prístupe určenom na poskytnutie špecifických riešení osobitných problémov. Tento prístup však umožnil vznik roztriešteného právneho prostredia. Vzťah medzi rôznymi nástrojmi je niekedy nejasný, pretože právna terminológia ani príslušné ustanovenia nie sú dostatočne skoordinované. Napríklad, ak podomový obchodník predáva právo na časovo vymedzené užívanie nehnuteľností (striedavé užívanie), nie je jasné, ktoré z rozdielnych informácií a ustanovení o odstúpení od zmluvy smernice o podomovom predaji a smernice o časovo vymedzenom užívaní sa uplatňujú[21].

Integrovanejší, „horizontálny“ prístup sa začal so smernicou UCP.

V smerniciach, ktoré tvoria súčasť spotrebiteľského acquis, je viacero spoločných problémov. Vymedzenie základných pojmov ako *spotrebiteľ* a *odborník*, dĺžka lehôt na zváženie a náležitosti výkonu práva na odstúpenie od zmluvy sú príklady významných problémov v kontexte viacerých smerníc. Tieto spoločné problémy by sa mohli z platných smerníc vyčleniť a systematickým spôsobom upraviť v horizontálnom nástroji. Spolu s ustanoveniami smernice o nekalých podmienkach by vzhľadom na jej horizontálny charakter mohli tvoriť hlavnú súčasť nástroja, pretože by sa uplatňovali pri všetkých spotrebiteľských zmluvách. Druhá časť horizontálneho nástroja by mohla upravovať kúpnu zmluvu, ktorá je najobvyklejšou a najrozšírenejšou spotrebiteľskou zmluvou. Z tohto dôvodu by sa smernica o predaji spotrebiteľom začlenila do horizontálneho nástroja. Tento prístup by zjednodušil

---

[20] Smernica 2005/29/ES.

[21] Túto situáciu rieši rozsudok ESD vo veci Travel Vac C-423/97.

a zracionalizoval spotrebiteľské acquis podľa zásad lepšej právnej úpravy[22]. Prepracovaním by sa úplne alebo sčasti zrušili existujúce smernice o ochrane spotrebiteľa, a tým by sa zmenšil objem acquis.

Horizontálny nástroj bude musieť vždy podľa potreby doplniť určitý počet vertikálnych opatrení (napr. revízia smernice o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností, aby sa vyriešili jej špecifické problémy, ako je definícia pojmu časového vymedzenia („kombinovaný prístup“).

4.3. Možnosť III: „žiadna legislatívna činnosť“

Oba prístupy, horizontálny aj vertikálny, si vyžadujú legislatívnu činnosť. Neuskutočňovanie žiadnej legislatívnej činnosti by znamenalo, že by aj naďalej pretrvávala súčasná roztrieštenosť právnej úpravy alebo by ju mohli ešte zväčšiť členské štáty využívaním ustanovení o minimálnej harmonizácii. Nekonzistencia medzi jednotlivými smernicami by aj naďalej pretrvávala.

4.4. Možný rozsah pôsobnosti horizontálneho nástroja

Ak sa zvolí možnosť II, v rámci horizontálneho nástroja bude potrebné zvážiť dôležitý moment. Pri zmiešanom prístupe by bolo možným riešením prijatie rámcového nástroja so širokou pôsobnosťou, uplatniteľného na vnútroštátne aj cezhraničné transakcie. Vytvorenie jedného nástroja pre všetky spotrebiteľské zmluvy by významne zjednodušilo právne prostredie pre spotrebiteľov i podnikateľov. Pokiaľ však existujú špecifické sektorové normy (ako napríklad v oblasti finančných a poisťovacích služieb), budú sa tieto normy aj naďalej uplatňovať, pokiaľ nie je ustanovené inak. Príkladmi týchto noriem sú ustanovenia upravujúce výpovednú lehotu a definíciu spotrebiteľa v oblasti finančných služieb[23].

Alternatívou by mohlo byť zavedenie horizontálneho nástroja uplatňovaného výlučne na cezhraničné zmluvy. V takom prípade by sa musel definovať pojem cezhraničnej zmluvy (napr. všetky zmluvy uzavreté na diaľku medzi spotrebiteľom a odborníkom z dvoch rôznych členských štátov). Spotrebitelia obchodujúci so zahraničným odborníkom by potom mali prospech z jednotnej ochrany v celej EÚ. Na jednej strane by táto alternatíva mohla zvýšiť dôveru spotrebiteľa v cezhraničný obchod, ale na druhej starne by mohla zväčšiť právnu roztrieštenosť podrobujúcu spotrebiteľov aj odborníkov rôznym súborom noriem podľa toho, či ide o cezhraničnú alebo vnútroštátnu transakciu. Znížila by sa aj lepšia regulačná hodnota horizontálneho nástroja.

Inou alternatívou by mohol byť horizontálny nástroj obmedzený na nakupovanie na diaľku, či už cezhraničné alebo vnútroštátne, ktorý by nahradil smernicu o predaji na diaľku. Vytvoril by sa súbor jednotných pravidiel pre zmluvy na diaľku. Opäť by boli hlavnou nevýhodou odlišné podmienky uplatňované na transakcie na diaľku

---

22 Prehľad spotrebiteľského acquis je uvedený v programe pre zjednodušenie, ktorý je pripojený k oznámeniu Komisie o zjednodušení z 25. októbra 2005, KOM (2005) 535 – Presadzovanie lisabonského programu Spoločenstva – stratégia pre zjednodušenie regulačného prostredia.

23 Napr. článok 35 a príloha III k prepracovanej smernici 2002/83/ES o životnom poistení; článok 31 tretej smernice o neživotnom poistení 92/49/EHS.

a transakcie v priamom predaji, pričom by sa zvýšila právna roztrieštenosť a znížila jeho lepšia regulačná hodnota.

Príloha I obsahuje otázky týkajúce sa legislatívneho prístupu, ktorý by sa mal uplatniť a rozsahu pôsobnosti akéhokoľvek horizontálneho nástroja v prípade zvolenia tejto možnosti.

4.5. Miera harmonizácie

Nezávisle od možnosti, ktorá by sa zvolila na revíziu acquis, bolo by takisto potrebné rozhodnúť o miere harmonizácie.

Súčasné smernice o ochrane spotrebiteľa, ktoré sa preskúmavajú, sú založené na minimálnej harmonizácii, t.j. obsahujú ustanovenie, podľa ktorého môže byť v členských štátoch vyššia úroveň ochrany, ako je ustanovená v smerniciach. Mnohé členské štáty využili túto možnosť, napr. ustanovením dlhších lehôt na zváženie, než sú minimálne lehoty stanovené v smerniciach o predaji na diaľku, podomovom predaji a o kúpe práva na časovo vymedzené užívanie nehnuteľností.

V dôsledku toho si spotrebitelia nemôžu byť istí, či pri cezhraničnom nákupe budú mať úroveň ochrany, na ktorú sú zvyknutí v štáte svojho pobytu, zatiaľ čo podnikateľov môže od predaja svojich produktov alebo služieb v celej EÚ odrádzať povinnosť dodržiavať v každom členskom štáte odlišné pravidlá.

Jednou z možností riešenia tohto problému by bola revízia spotrebiteľského acquis s cieľom dosiahnuť úplnú harmonizáciu. Znamenalo by to, že žiadny členský štát by nemohol uplatňovať prísnejšie pravidlá, než sú stanovené na úrovni Spoločenstva. Úplná harmonizácia by neznamenala len zrušenie ustanovení minimálnej harmonizácie; priniesla by aj odstránenie možností právnej úpravy, ktoré sú k dispozícii členským štátom pri špecifických aspektoch niektorých ustanovení smerníc, čo môže mať za následok zmenu úrovne ochrany spotrebiteľa v niektorých členských štátoch.

Napríklad, pri úprave lehoty na uplatnenie právnej záruky uloženej predávajúcemu, článok 5 smernice o predaji spotrebného tovaru umožňuje členským štátom ustanoviť, že spotrebitelia musia, v záujme uplatnenia svojich práv, informovať predávajúceho o nesúlade (tovaru so zmluvou) do dvoch mesiacov odo dňa zistenia takéhoto nesúladu. Takáto možnosť by pre členské štáty zanikla. Kontroly transpozície potvrdili, že významný počet členských štátov využil takúto možnosť právnej úpravy. Na základe úplnej harmonizácie bude nevyhnutné rozhodnúť sa pre jedno spomedzi rozdielnych riešení, napríklad buď zrušenie, alebo všeobecné zavedenie povinnosti oznámiť nesúlad predávajúcemu vo vymedzenej lehote.

Avšak vzhľadom na to, že dosiahnuť úplnú harmonizáciu vo všetkých aspektoch môže byť zložité a s cieľom vyhnúť sa tomu, aby rozdiely vo výklade harmonizovaných noriem opätovne vytvárali prekážky na vnútornom trhu, harmonizácia by mala byť na základe jednotlivých prípadov doplnená ustanoveniami o vzájomnom uznávaní v určitých oblastiach, na ktoré sa vzťahujú navrhované právne predpisy, ale ktoré nie sú úplne zharmonizované.

Inou možnosťou by preto mohla byť kombinácia minimálnej harmonizácie s ustanoveniami o vzájomnom uznávaní. V takom prípade by mali členské štáty aj naďalej možnosť prijať vo svojich právnych predpisoch prísnejšie normy v oblasti ochrany spotrebiteľa, ale neboli by oprávnené uplatňovať svoje vnútroštátne prísnejšie požiadavky na podnikateľov so sídlom v iných členských štátoch spôsobom, ktorý by vytváral neodôvodnené obmedzenia voľného pohybu tovaru alebo služieb.

Napokon ďalšou možnosťou by mohla byť kombinácia minimálnej harmonizácie so zásadou štátu pôvodu. Pre členské štáty by táto kombinácia znamenala zachovanie možnosti zaviesť vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch prísnejšie predpisy v oblasti ochrany spotrebiteľa, ale podnikatelia so sídlom v iných členských štátoch by museli dodržiavať len predpisy uplatniteľné v štáte svojho sídla.

Tieto možnosti by však nepriniesli zjednodušenie a racionalizáciu regulačného prostredia. Aj naďalej by existovala roztrieštenosť noriem a neodstránili by sa jej negatívny účinky, pokiaľ ide o dôveru spotrebiteľov vo vnútorný trh. Keby neexistovalo pravidlo, ktorým sa označuje právo obchodníka za uplatniteľné právo, sudca s právomocou pri cezhraničnom súdnom procese (t. j. štandardne sudca z krajiny určenia) by musel systematicky porovnávať právo krajiny spotrebiteľa s právom krajiny pôvodu. Následne by musel posúdiť, v akom rozsahu právo krajiny určenia presahuje úroveň ochrany poskytovanú právom krajiny obchodníka, a ak by rozdielne právo predstavovalo neoprávnenú prekážku, prísnejšie požiadavky by neuplatňoval. Týmto zdĺhavým postupom by sa právna istota neposilnila.

Ani tieto dve možnosti by nezabezpečili riešenie, ktorým by sa dosiahla vysoká spoločná úroveň ochrany spotrebiteľa, ktorá sa vyžaduje v zmluve.

4.6. Konzultácie uvedené v prílohe I

Príloha I obsahuje zoznam problémov a otázok, v súvislosti s ktorými sa uskutočnili konzultácie. Väčšina otázok súvisí s prierezovými alebo horizontálnymi problémami, ktoré by bolo možné riešiť v rámci zmiešaného prístupu. Vertikálny prístup, ktorý sa týka konkrétnych smerníc, si nevyžaduje rozšírený zoznam problémov alebo otázok; tie sa riešili v rámci rozličných konzultácií, ktoré zorganizovala Komisia, ako sa uvádza v bode 2.1 zelenej knihy.

Pri previerke sa vynorilo množstvo prierezových problémov. Tieto problémy sú odrazom nedostatkov v právnej úprave a medzier v acquis týkajúcom sa oblasti ochrany spotrebiteľa. Vo väčšine prípadov, na ktoré upozornili Komisiu rôzne zainteresované osoby spomedzi spotrebiteľov i podnikateľov, spôsobilo problémy uplatnenie minimálnej doložky a využitie možností členských štátov v oblasti právnej úpravy.

Otázky sú rozdelené na dve kategórie: otázky, ktoré sú spoločné pre celé acquis (napr. definícia spotrebiteľa) alebo pre viaceré smernice (napr. právo odstúpiť od zmluvy) a otázky špecifické pre kúpnu zmluvu, ktorá je nepochybne najrozšírenejšou spotrebiteľskou zmluvou.

Pokiaľ ide o prvú skupinu, Komisia sa nazdáva, že konzistentná definícia pojmov spotrebiteľ a odborník je dôležitá, pretože dovoľuje presnejšie vymedziť rozsah pôsobnosti acquis.

Ďalekosiahlejším krokom je možnosť zavedenia všeobecnej zásady dobrej viery a poctivého obchodovania pri zmluvných transakciách. Začlenenie takejto zásady, ktorá by mala funkciu bezpečnostnej siete, by vyplnilo akúkoľvek budúcu medzeru v právnej úprave a zabezpečilo nadčasovosť acquis.

Množstvo problémov sa týka smernice o nekalých zmluvných podmienkach, ktorá je jedinou smernicou vzťahujúcou sa na všetky druhy spotrebiteľských zmlúv a týka sa tak tovaru, ako aj služieb. Praktickú dôležitosť týchto otázok dokazuje značný podiel sťažností týkajúcich sa zmluvných podmienok, ktoré dostali európske spotrebiteľské centrá[24]. V tomto kontexte chce Komisia, okrem iného, položiť otázku, či sa má ochrana poskytovaná smernicou rozšíriť aj na samostatne dojednávané podmienky.

Pozornosť sa venuje takisto otázkam, akou je napríklad právo na odstúpenie od zmluvy, ktoré je typickým prostriedkom nápravy poskytovaným spotrebiteľovi viacerými smernicami, a podmienkam výkonu tohto práva.

Dotýka sa aj zavedenia všeobecných zmluvných prostriedkov nápravy, vrátane zovšeobecneného práva na náhradu škody. Chýbajúce všeobecné prostriedky nápravy v acquis môžu vytvárať nedostatočnú ochranu spotrebiteľa, ktorú by bolo možné riešiť v tomto kontexte.

Pokiaľ ide o predaj tovaru, niektoré dôležité otázky sa týkajú vyjasnenia a možného rozšírenia rozsahu pôsobnosti s cieľom zahrnúť sem aj nehmotný tovar, napr. softvér a údaje. Niektoré ďalšie otázky sa týkajú kľúčových pojmov ako dodávka, prechod nebezpečenstva a druhy prostriedkov nápravy. A napokon je nastolená aj otázka týkajúca sa možného zavedenia priamej zodpovednosti výrobcu a obsah obchodných záruk.

Príloha I opisuje tieto jednotlivé otázky:

1	Všeobecný legislatívny prístup
2	Rozsah pôsobnosti horizontálneho nástroja
3	Miera harmonizácie
4.1	Definícia „spotrebiteľa“ a „odborníka“
4.2	Konanie spotrebiteľov prostredníctvom sprostredkovateľa
4.3	Zavedenie všeobecného ustanovenia o dobrej viere a poctivom obchodovaní
4.4.1	Rozšírenie rozsahu testu nekalosti dohodnutých podmienok
4.5	Právne účinky zoznamu nekalých podmienok
4.6	Rozsah testu nekalosti: cena a predmet zmluvy
4.7	Zabezpečenie účinkov zmluvy pri zanedbaní informačnej povinnosti

[24] Európske spotrebiteľské centrá uvádzajú, že v roku 2005 sa 10 % podaných sťažností týkalo nekalých podmienok.

4.8.1	Harmonizácia lehôt na zváženie
4.8.2	Harmonizácia náležitostí výkonu práva odstúpiť od zmluvy
4.8.3	Harmonizácia nákladov uhrádzaných spotrebiteľom, ak odstúpi od zmluvy
4.9	Zavedenie všeobecných zmluvných prostriedkov nápravy
4.10	Zavedenie práva na náhradu škody
5.1	Rozšírenie rozsahu uplatňovania na iné druhy zmlúv
5.2	Predaj použitého tovaru na verejných dražbách
5.3	Definícia dodávky
5.4	Prechod nebezpečenstva
5.5.2	Lehoty na oznámenie nesúladu
5.5.3	Osobitné pravidlo pri opakujúcich sa vadách
5.5.4	Osobitné pravidlo o použitom tovare
5.6	Dôkazné bremeno
5.7	Zmena objednávky, v ktorej sa možno odvolávať na prostriedky nápravy
5.8	Oznamovanie nesúladu
5.9	Priama zodpovednosť výrobcu za nesúlad
5.10.1	Prijatie štandardných noriem pre obsah obchodnej záruky
5.10.2	Prevoditeľnosť obchodnej záruky
5.10.3	Obchodné záruky osobitných súčastí
6	Ostatné otázky

ANNEX I

ISSUES FOR CONSULTATION

When answering the questions below, contributors are encouraged to motivate their answers. It should be noted that all options indicated are non-exhaustive; other solutions may also be put forward.

1. General Legislative Approach

As indicated in section 4 above, there are different alternatives available to reviewing the consumer legislation.

Otázka A1: Aký je podľa Vášho názoru najlepší prístup k revízii právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa?

Možnosť č. 1: Vertikálny prístup, ktorý pozostáva z revízie jednotlivých smerníc.

Možnosť č. 2: Zmiešaný prístup, ktorý je kombináciou prijatia rámcového nástroja zameraného na horizontálne otázky súvisiace so všetkými spotrebiteľskými zmluvami a revízie existujúcich sektorových smerníc podľa potreby.

Možnosť č. 3: Status quo: žiadna revízia.

2. Scope of a Horizontal Instrument

Section 4.4 above highlights different options as to the scope of a possible horizontal instrument. One option would be to adopt a framework instrument with broad coverage, applicable to both domestic and cross-border transactions. Alternatively, the horizontal instrument could cover cross-border contracts only. A third alternative would be to limit the scope of application of the instrument to distance contracts concluded cross-border and domestically.

Otázka A2: Aký rozsah pôsobnosti by mal mať možný horizontálny nástroj?

Možnosť č. 1: Uplatňoval by sa na všetky spotrebiteľské zmluvy, či už sa týkajú domácich alebo cezhraničných transakcií.

Možnosť č. 2: Uplatňoval by sa len na cezhraničné zmluvy.

Možnosť č. 3: Uplatňoval by sa len na zmluvy na diaľku, či už cezhraničné alebo domáce.

3. Degree of Harmonisation

Section 4.5 above discusses the degree of harmonisation that future consumer protection legislation should be based on. Current legislation allows Member States to adopt more stringent national rules through the use of minimum clauses. The resulting fragmentation of rules may create internal market barriers and deter consumers from shopping cross-border. Full harmonisation could represent an option for addressing this problem. A second option would be to keep the minimum

harmonisation approach. Minimum harmonisation, as indicated above, could be combined with with a mutual recognition clause or with the country of origin principle. However, this option would not simplify and rationalise the regulatory environment. Regulatory fragmentation would continue to exist and its negative effects on consumers' confidence in the internal market would not be removed.

Otázka A3: Aká by mala byť miera harmonizácie zrevidovaných smerníc/nového nástroja?

Možnosť č. 1: Zrevidované právne predpisy by boli založené na úplnej harmonizácii a v prípadoch neúplnej harmonizácie by boli doplnené ustanoveniami o vzájomnom uznávaní.

Možnosť č. 2: Zrevidované právne predpisy by boli založené na minimálnej harmonizácii v kombinácii s ustanoveniami o vzájomnom uznávaní alebo so zásadou štátu pôvodu.

4. Horizontal Issues

4.1 Definition of "consumer" and "professional"

Currently the directives do not have coherent definitions of the concepts of "consumer" and "professional", although these are fundamental concepts for the application of the consumer acquis. There is no serious justification in terms of the specific purposes of the relevant directives. The uncertainty this causes is aggravated by the fact that the Member States use the minimum clause to extend the vague definitions in different ways. Several stakeholders advocate strongly in favour of consistent definitions of consumer and professional to avoid confusion. In this respect it is also important to ensure coherence with definitions used in other areas of Community legislation.

For instance, the Directive on Doorstep Selling defines consumer as a natural person who is acting for purposes "which can be regarded as outside his trade or profession". The Directive on Price Indications refers to any natural person "who buys a product for purposes that do not fall within the sphere of his commercial or professional activity" and the Unfair Contract Terms Directive refers to "purposes which are outside his trade, business or profession".

Differences between Member States can be noted for example when it comes to individuals buying a product to be used both privately and professionally, e.g. when a doctor buys a car and occasionally uses it to visit his patients. Several Member States have granted natural persons acting for purposes which fall primarily outside their trade, business or profession the same protection as consumers. In addition some businesses, such as individual entrepreneurs or small businesses may sometimes be in a similar situation as consumers when they buy certain goods or services which raises the questions whether they should benefit to a certain extent from the same protection provided for to consumers. During the review the widening of the definitions to cover transactions for mixed purposes should be considered.

Similarly the professional is referred to variously as "trader", "seller", "supplier" etc, depending on the directive. The definitions vary as well: The Distance Selling

Directive, for instance, defines the "supplier" as "any natural or legal person who … is acting in his commercial or professional capacity", whereas the Unfair Contract Terms Directive refers to a "seller or supplier" as a natural or legal person who "is acting for purposes relating to his trade, business or profession, whether publicly or privately owned". To overcome the current inconsistencies the notion of "professional" could replace the variety of terms in the existing Directives and apply to all persons who are not deemed to be consumers.

Otázka B1: Ako by sa mali definovať pojmy spotrebiteľ a odborník?

Možnosť č. 1: Zabezpečilo by sa zosúladenie existujúcich definícií v acquis bez toho, aby sa zmenil rozsah ich pôsobnosti. Spotrebitelia by sa definovali ako fyzické osoby, ktorých konanie nesúvisí s ich obchodným, podnikateľským alebo profesionálnym pôsobením. Odborníci by sa definovali ako osoby (právnické alebo fyzické), ktorých konanie súvisí s ich obchodným, podnikateľským a profesionálnym pôsobením.

Možnosť č. 2: Pojmy spotrebiteľ a odborník by sa rozšírili, aby zahŕňali fyzické osoby konajúce za účelom, ktorý spadá *prevažn*e mimo (spotrebiteľ) alebo *prevažne* do (odborník) ich obchodného, podnikateľského a profesionálneho pôsobenia.

4.2 Consumers acting through an intermediary

A consumer is not protected by the acquis when his/her contractual counterpart is another private person. The same goes for the case when an individual is represented by a commercial agent, broker or any other intermediary. A practical example of this is when a car dealer sells a second-hand car on behalf of one consumer to another consumer. It has been argued that in these cases consumers need similar protection as in an ordinary business-to-consumer contract since the other party will benefit from the professional expertise of the intermediary and some Member States have chosen to extend consumer protection to these situations.

However, it may be very difficult to establish clear criteria as to when the role of the intermediary is so strong as to warrant consumer protection. There may be a risk of unforeseen and negative knock-on effects on markets on which private persons trade with private persons.

Against applying consumer protection rules to private sellers it could also be argued that a private person might not realise that contracting a professional as her or his intermediary will put her or him in a position equivalent to a professional. On the other hand, a consumer who concludes a contract with a professional acting as intermediary for a private person may be more in need of protection than his contractual counterpart.

It should be noted that the notion of intermediary would not include trading platforms for sellers and consumers, e.g. on the Internet, where the platform provider is not involved in the conclusion of the contract. The role of intermediaries in

electronic commerce, including search engines and auction platforms, is currently being examined in a different context and therefore not covered by this review[25].

Otázka B2: Mali by sa zmluvy medzi súkromnými osobami považovať za spotrebiteľské zmluvy, keď jedna zo zmluvných strán koná prostredníctvom sprostredkovateľa?

Možnosť č. 1: Status quo: Ochrana spotrebiteľa by sa neuplatňovala na zmluvy medzi spotrebiteľmi, pri ktorých jedna zmluvná strana využíva na uzavretie zmluvy sprostredkovateľa.

Možnosť č. 2: Pojem spotrebiteľských zmlúv by zahŕňal situácie, v ktorých jedna zmluvná strana koná prostredníctvom sprostredkovateľa.

4.3 The concepts of good faith and fair dealing in the Consumer Acquis

The consumer acquis on contract law does not include a general duty to deal fairly or to act in good faith. A general clause referring to the concept of (un-)fairness exists in Article 5 of Directive on Unfair Commercial Practices, which concerns marketing practices, but which does not apply to contracts[26]. Article 3 (1) of Directive 93/13/EEC on Unfair Terms in Consumer Contracts constitutes a general clause referring to "(un-) fairness" and contains a definition of that term for the purposes of the Directive.

The main advantage of an overarching general clause for consumer contracts in the horizontal instrument would be the creation of a tool which would provide guidance for the interpretation of more specific provisions and would allow the courts to fill gaps in the legislation by developing complementary rights and obligations. It could therefore provide a safety net for consumers and create certainty for producers by filling gaps in legislation. In addition, a general provision may also be a useful tool when interpreting clauses contained in offers or contracts and it may as well respond to the criticism that certain directives or provisions are not time-proof. A general provision could be built round the phrase "good faith and fair dealing". This includes the idea that they show due regard to the interests of the other party, considering the specific situation of certain consumers.

The disadvantage of such a general clause is that it does not encompass precisely the rights and obligations imposed on each party. Its interpretation may vary from Member State to Member State.

If included, such a general principle should apply from the negotiation phase to the execution of the contract, including remedies. It would also prevent the emergence of the kind of problems encountered with the current consumer protection directives, due to legislation being overtaken by technological and market developments.

---

25 Conclusions will be announced in the Second Report on the application of the Directive 2000/31, to be adopted in 2008.

26 Article 5 of the Directive on Unfair Commercial Practices outlaws marketing practices which - contrary to the requirement of professional diligence – can adversely affect the economic behaviour of consumers.

Otázka C: Mal by horizontálny nástroj zahŕňať prvoradú povinnosť odborníkov konať v súlade so zásadami dobrej viery a poctivého obchodovania?

Možnosť č. 1: Prostredníctvom horizontálneho nástroja by sa ustanovilo, že od odborníkov na zmluvné právo v oblasti ochrany spotrebiteľa sa očakáva, že budú konať v dobrej viere.

Možnosť č. 2: Ponechal by sa status quo: Neexistovalo by žiadne všeobecné ustanovenie.

Možnosť č. 3: Zaviedlo by sa všeobecné ustanovenie, ktoré by sa uplatňovalo na odborníkov aj na spotrebiteľov.

4.4 The scope of application of the EU rules on unfair terms

4.4.1 Extension of the scope to individually negotiated terms

The Directive on unfair contract terms currently applies to non-negotiated terms only, i.e. contractual clauses which the consumer has had no possibility to influence during the negotiation process. In practice, the Directive is in most cases applicable to pre-formulated contract terms used in mass transactions. In reality consumers often have only a very limited possibility to influence the content of a clause even if it theoretically is open to negotiations. A number of Member States have specific rules on the (un-)fairness of individually negotiated terms.

If it is decided to include individually negotiated terms, the test of unfairness could be reformulated so that it ensures that the competent authorities will take into account the actual ability of individual consumers to influence the terms of the contract. Alternatively, this test could be restricted to the list of terms annexed to the directive.

In the absence of specific rules, the unfairness of negotiated terms would be assessed under the principle of good faith (see 4.3).

Otázka D1: Do akej miery by sa mali disciplinárne predpisy pre nekalé zmluvné podmienky vzťahovať takisto na individuálne dohodnuté podmienky?

Možnosť č. 1: Rozsah uplatňovania smernice o nekalých podmienkach by sa rozšíril na individuálne dohodnuté podmienky.

Možnosť č. 2: Na individuálne dohodnuté podmienky by sa uplatňoval iba zoznam podmienok priložených k smernici.

Možnosť č. 3: Status quo – pravidlá Spoločenstva by sa naďalej uplatňovali výlučne na nedohodnuté alebo predbežne formulované podmienky.

4.5 List of unfair terms

The rationale behind the list attached to the current Directive on unfair contract terms is to provide guidance to the Member States as to what contractual terms can be challenged under the unfairness test. As the list has a purely indicative character, it may lead to divergent application in Member States.

It should be considered whether a term included in a list of unfair terms of a horizontal instrument should be considered unfair in all circumstances (black list) or unfair unless the examination of the specific circumstances of the contract (including any individual negotiation) shows the contrary (i.e. a rebuttable presumption of unfairness – grey list). These two options could also be combined, i.e. some terms would be considered unfair in all circumstances while other terms are presumed to be unfair. That option has been considered by the CFR researchers.

A comitology mechanism could be included in the horizontal instrument in order to update the list of terms.

Otázka D2: Aký by mal byť štatút akéhokoľvek zoznamu nekalých zmluvných podmienok, ktorý by sa mal zahrnúť do horizontálneho nástroja?

Možnosť č. 1: Status quo: Ponechať súčasný informatívny zoznam.

Možnosť č. 2: Pre určité zmluvné podmienky by sa zaviedol vyvrátiteľný predpoklad nekalosti (šedá listina). Táto možnosť by bola kombináciou usmernenia a flexibility, pokiaľ ide o hodnotenie čestnosti.

Možnosť č. 3: Zaviedol by sa zoznam podmienok – pravdepodobne omnoho kratší ako existujúci zoznam – ktoré sa považujú za nekalé za každých okolností (čierna listina).

Možnosť č. 4: Kombinácia možností č. 2 a č. 3: Určité podmienky by sa úplne zakázali, zatiaľ čo na ostatné by sa uplatňoval vyvrátiteľný predpoklad nekalosti.

4.6 Scope of the unfairness test

Under the Directive on Unfair Terms a non-negotiated contractual term is considered unfair if, contrary to the requirement of good faith, it causes a significant imbalance in the parties' rights and obligations arising under the contract, i.e. the unfairness test. According to this test, the assessment of the unfair nature of the terms relates neither to the definition of the main subject matter of the contract nor to the adequacy of the price (as far these terms are expressed in plain intelligible language).

National laws typically allow the aggrieved party to avoid the contract only where he or she has had little choice as to whether to conclude the contract and the situation has been exploited by the contractual counterpart through charging an exorbitant price. An example of this would be where a consumer whose car breaks down in the middle of a rural area at night may agree to pay a disproportionate price for the repair.

Especially if the scope of the directive were to be extended to negotiated terms, the question arises as to whether the unfairness test should be widened to assess all core terms of a contract, including the main subject matter of the contract and the adequacy of the price.

Otázka D3: Mal by sa rozšíriť rozsah pôsobnosti testu nekalosti podľa smernice o nekalých podmienkach?

Možnosť č. 1: Test nekalosti by sa rozšíril s cieľom pokryť definíciu hlavného predmetu zmluvy a adekvátnosť ceny.

Možnosť č. 2: Status quo – test nekalosti by sa ponechal v jeho súčasnej forme.

4.7 Information requirements

Several Directives impose obligations on professionals to provide consumers with information before, at or after the conclusion of the contract. Failure to comply with these obligations is however regulated in an incomplete and inconsistent way. In several cases no remedies are available when information duties are ignored by professionals. Even an extension of the cooling-off periods for failure to provide information, as it is provided for in the Distance Selling and Timeshare Directives, may not be sufficient since the consumer loses his right to withdraw from the contract within three months. Consumer organisations quote the lack of information as one of the main problems in relation to distance selling, whereas business stakeholders deplore the complexity of the current situation.

The Commission is of the opinion that although the horizontal instrument should not cover the existence and the content of the information requirements, considering the varying purposes of consumer information in the different vertical directives, it could encompass provisions on the failure to fulfil information requirements. One possibility is that the horizontal instrument would provide for an extension of the cooling-off period for failure to comply with information requirements. Another solution would be to combine such an extension of the cooling–off period with general remedies for the most serious breaches of information duties (e.g. no information on price and address of the professional).

Otázka E: Aké účinky zmluvy by sa mali zabezpečiť pri nedodržaní súladu s informačnými požiadavkami v spotrebiteľskom acquis?

Možnosť č. 1: Lehota na zváženie ako jednotný prostriedok nápravy nesúladu s informačnými požiadavkami by sa predĺžila, napr. na tri mesiace.

Možnosť č. 2: Existovali by rôzne prostriedky nápravy nedodržania rôznych skupín informačných povinností: Určité porušenie povinností na úrovni pred uzatvorením zmluvy a na zmluvnej úrovni by si vyžadovali nápravu (napr. nesprávne informácie o cene výrobku by spotrebiteľovi umožnili vyhnúť sa zmluve), zatiaľ čo iné nedostatky pri informovaní by sa riešili iným spôsobom (napr. prostredníctvom predĺženia lehoty na zváženie alebo by sa nepoužila žiadna zmluvná sankcia).

Možnosť č. 3: Status quo: Účinky zmluvy pri zanedbaní informačnej povinnosti by sa aj naďalej regulovali rozličnými spôsobmi pre rozličné typy zmlúv.

4.8 Right of withdrawal

4.8.1 The cooling-off periods

The Directives on Timeshare, Doorstep Selling and Distance Selling give consumers the right to withdraw from the contract within a certain period. There are significant divergences in relation to the length of these periods, and as to the beginning and calculation of the periods (in calendar or working days). Such differences may be confusing for consumers and can create legal uncertainty in case of overlaps between Directives[27].

The horizontal instrument could provide for common rules on the time frames for all types of contracts for which a right of withdrawal exists, so as to increase legal certainty.

An alternative could be to group the directives into two categories, attaching to each of them a specific withdrawal period. The reason for this would be that different directives grant consumers a right to withdrawal for different reasons, e.g. to allow consumers to compare the price and quality of the products ordered in a door step situation with alternative offers or to allow consumers to see the product ordered at a distance.

Whichever of the two alternatives is chosen, the Commission is of the view that all periods should be uniformly counted in calendar days rather than working days to increase legal certainty. The concept of working days is differently interpreted by the Member States and varying national holidays may cause uncertainties for consumers and businesses.

Otázka F1: Mala by sa dĺžka lehôt na zváženie zharmonizovať v rámci celého spotrebiteľského acquis?

Možnosť č. 1: Existovala by jedna lehota na zváženie pre všetky prípady, kedy majú spotrebitelia na základe smerníc o ochrane spotrebiteľa právo odstúpiť od zmluvy, napr. 14 kalendárnych dní.

Možnosť č. 2: Určili by sa dve kategórie smerníc a ku každej by sa priradila osobitná lehota na zváženie (napr. 10 kalendárnych dní pre zmluvy podomového predaja a zmluvy uzavreté na diaľku v porovnaní so 14 kalendárnymi dňami pre zmluvy o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností).

Možnosť č. 3: Status quo: lehoty na zváženie by sa v spotrebiteľskom acquis nezharmonizovali; boli by regulované v sektorových právnych predpisoch.

4.8.2 The modalities of exercising the right of withdrawal

The modalities of exercising the right of withdrawal are currently regulated differently across the consumer acquis. There are also significant differences in the Member States' transposition of the directives. In some countries consumers may choose how to notify the seller (e.g. by sending an email or simply by returning the good to the seller), whereas in others the consumer is obliged to use a certain procedure such as registered mail. Clarifying the rules on how to return products could increase consumer confidence in cross-border transactions. A recent

[27] See e.g. the case C-423/97 Travel Vac, where the ECJ found that the Doorstep Selling Directive was applicable to a timeshare contract.

Eurobarometer survey shows that, in relation to distance selling, 65 % of consumers consider that there are more problems with returning a good during the cooling off period when it was bought cross-border.

To clarify and simplify matters, the provisions on the modalities of exercising the right of withdrawal could be harmonised in the horizontal instrument.

Otázka F2: Akým spôsobom by sa malo vykonávať právo odstúpiť od zmluvy?

Možnosť č. 1: Status quo: Členské štáty by mali právo voľne určiť formu oznámenia o odstúpení od zmluvy.

Možnosť č. 2: V rámci spotrebiteľského acquis by sa zaviedol jeden jednotný postup pre oznámenie o odstúpení od zmluvy.

Možnosť č. 3: Vylúčili by sa všetky formálne požiadavky na oznámenie o odstúpení od zmluvy. Spotrebiteľ by tak mal možnosť odstúpiť od zmluvy akýmkoľvek spôsobom (vrátene formou vrátenia tovaru).

4.8.3 The contractual effects of withdrawal

The effect on the contract when the consumer exercises his or her right of withdrawal is regulated differently for different types of contract in the acquis. The Doorstep Selling Directive provides only that withdrawal releases consumers from any obligations under the cancelled contract. Other legal effects are to be determined by national law. The Directive on Distance Selling provides instead that when the right of cancellation is exercised, the seller is obliged to reimburse the sums paid by the consumer free of charge as soon as possible and in any case within 30 days. The only charge that may be made to the consumer is the direct cost of returning the goods.

The horizontal instrument could harmonise the provisions on the effects of withdrawal. The rule that consumers should not bear any costs when exercising their right of cancellation could be spelled out more clearly and made general whereby the option for Member States to impose charges on consumers in the event of cancellation could be removed. In addition, the horizontal instrument could provide for a general time limit by which the professional would have to reimburse consumers who exercise their right to withdraw, as it is currently the case in respect of contracts concluded at a distance.

Otázka F3: Aké náklady by mal uhradiť spotrebiteľ v prípade odstúpenia od zmluvy?

Možnosť č. 1: Súčasné regulačné možnosti by sa odstránili – spotrebitelia by v takom prípade nemuseli hradiť žiadne náklady pri uplatňovaní svojho práva zrušiť zmluvu.

Možnosť č. 2: Existujúce možnosti by sa zovšeobecnili: Spotrebitelia by v takom prípade hradili rovnaké náklady pri uplatňovaní práva odstúpiť od zmluvy bez ohľadu na druh zmluvy.

Možnosť č. 3: Status quo: Ponechali by sa súčasné regulačné možnosti.

4.9 General contractual remedies

The acquis does not provide for a general set of remedies available to consumers for all consumer contracts. Existing remedies are limited to particular types of contracts. The Directive on Sale of Consumer Goods for example, grants consumers some remedies, but not all of those remedies apply to all consumer contracts. The absence of general remedies at EU level creates a deficit in consumer protection.

According to a recent Eurobarometer survey, 71 % of consumers consider it harder to resolve problems such as complaints, returns, price reductions and guarantees when shopping cross-border. Common EU-wide remedies in the horizontal instrument could contribute to addressing this problem. However, this would not tackle the problems faced by consumers concerning the enforcement of rights against a person established in another country. Reduction of the price and termination of a contract could be construed as remedies of general application. Also the introduction of a general right to withhold performance in case of breach of a consumer contract could be considered. Under this option, if the consumer has not yet performed his or her obligations (typically the payment of the price) – the professional who is in breach of the contract cannot enforce his rights against the consumer until he performs correctly.

Otázka G1: Mal by horizontálny nástroj poskytovať všeobecné zmluvné prostriedky nápravy dostupné pre spotrebiteľov?

Možnosť č. 1: Status quo: Existujúce právne predpisy ustanovujú prostriedky nápravy obmedzené na konkrétne druhy zmlúv (t. j. predaj). Všeobecné zmluvné prostriedky nápravy by boli upravené vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Možnosť č. 2: Ustanovil by sa súbor všeobecných zmluvných prostriedkov nápravy dostupných pre spotrebiteľov v prípade porušenia akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Prostriedky nápravy by zahŕňali: právo spotrebiteľa ukončiť zmluvu, žiadať zľavu a odmietnuť plnenie.

4.10 General right to damages

In addition to the right to withhold performance and the right to reduction of price and termination of contract, the horizontal instrument could foresee a general right to damages for breach of a consumer contract. At the moment, the issue of damages is not regulated in the Community acquis, the only exception being the Package Travel Directive. The relationship between domestic rules on damages and the remedies provided for by the specific directives is unclear. Different solutions are possible. The horizontal instrument could merely introduce a general right to damages for consumers or it could specify that these damages should cover only purely economic damages or both economic and moral losses as in the Package Travel Directive.

Otázka G2: Mal by horizontálny nástroj zaručovať spotrebiteľom všeobecné právo na náhradu škody z dôvodu porušenia zmluvy?

Možnosť č. 1: Status quo: otázka zmluvnej náhrady škody by bola upravená vo

vnútroštátnych právnych predpisoch, okrem ustanovení v rámci acquis Spoločenstva (napr. organizované cestovanie).

Možnosť č. 2: Predpokladalo by sa všeobecné právo spotrebiteľov na náhradu škody – mali by možnosť žiadať náhradu škody za všetky porušenia zmluvy, bez ohľadu na druh porušenia a povahu zmluvy. Rozhodovanie o tom, aké druhy škôd by sa nahrádzali, by sa ponechalo na členské štáty.

Možnosť č. 3: Predpokladalo by sa všeobecné právo spotrebiteľov na náhradu škody a ustanovilo by sa, že táto náhrada škody by mala pokrývať minimálne čisté majetkové (materiálne) škody, ktoré spotrebiteľ utrpel v dôsledku porušenia zmluvných povinností. Členské štáty by potom mohli voľne rozhodovať o úprave nemajetkovej škody (napr. morálna ujma).

Možnosť č. 4: Zaviedlo by sa všeobecné právo spotrebiteľov na náhradu škody a ustanovilo by sa, že táto náhrada škody by mala pokrývať čisto majetkové (materiálne) škody ako aj morálne ujmy.

5. Specific rules applicable to Consumer Sales

5.1 Types of contracts to be covered

The Directive on Consumer Sales applies to sales contracts. It does not apply to any other type of contract involving the supply of goods, except for goods to be manufactured in the future. Therefore a consumer who hires a car is not protected by its provisions. Likewise, as the supply of digital content is not covered by the Directive, a consumer who downloads music from the Internet is not protected either. This is a potential consumer protection lacuna. If the horizontal instrument were to cover these types of contracts, consumers would enjoy the same protection against lack of conformity regardless of the legal nature of the contract.

The lack of coverage of contracts for the supply of software and data (so called "contracts providing digital content") is a particularly important problem. With the increase in digital content consumption, questions of liability (e.g. when software damages hardware) and guarantee from defects will grow in importance. Several consumer complaints point, for instance, to problems with music downloaded from the internet or used in MP3 players, software and digital content to be used in mobile phones (e.g. ring tones). An extension of the coverage of consumer protection rules to such situations would allow consumers to make use of remedies for non-conformity and obtain damages. Such an extension of the scope of the Directive may, however, require specific rules since digital content is usually licensed rather than sold to the consumers.

Otázka H1: Mali by sa pravidlá o spotrebnom predaji vzťahovať na dodatočné druhy zmlúv, v rámci ktorých sa zákazníkom dodáva tovar alebo sa im poskytujú služby s digitálnym obsahom?

Možnosť č. 1: Status quo: t. j. rozsah uplatňovania by sa obmedzil na predaj spotrebného tovaru, s jedinou výnimkou tovaru, ktorý sa ešte má vyrobiť.

Možnosť č. 2: Rozsah uplatňovania by sa rozšíril na dodatočné druhy zmlúv, v

rámci ktorých sa tovar spotrebiteľom poskytuje (napr. prenájom motorových vozidiel).

Možnosť č. 3: Rozsah uplatňovania by sa rozšíril na dodatočné druhy zmlúv, v rámci ktorých sa spotrebiteľom poskytujú služby s digitálnym obsahom (napr. on-line hudba).

Možnosť č. 4: Kombinácia možností č. 2 a č. 3.

5.2. Second-hand goods sold at public auctions

Under Article 1 (3) of the Directive, Member States may provide that the definition of consumer goods does not cover "second-hand goods sold at public auctions where the consumer has the opportunity to attend the sale in person". This exemption is a source of uncertainty both for businesses and consumers. A horizontal instrument could define the notion of "public auctions" in order to remove this uncertainty; having said this it may be necessary to follow a specific and different approach for on-line auction.

Otázka H2: Mali by sa pravidlá o spotrebnom predaji uplatňovať na predaj použitého tovaru na verejných dražbách?

Možnosť č. 1: Áno.

Možnosť č. 2: Nie, boli by vylúčené z rozsahu uplatňovania pravidiel Spoločenstva.

5.3 General obligations of a seller – delivery and conformity of goods

According to a recent Eurobarometer survey, 66 % of consumers perceive that delivery in the context of cross-border sales may cause more problems than for domestic sales. Adding rules on delivery should increase legal certainty and thereby consumer confidence.

The Directive on Sale of Consumer Goods provides that the seller must deliver goods which are in conformity with the sales contract. However, it does not define the notion of delivery. This is unfortunate, since the moment of delivery is the starting point for time limits for the exercise of fundamental consumer rights, e.g. remedies for non-conformity. The concept of delivery is also important for the passing of the risk[28].

The Directive does not provide for remedies against lack of delivery, late or partial delivery. Regulating such questions in the horizontal instrument would require a definition of delivery.

The horizontal instrument could clarify whether delivery means that the consumer has materially received the goods (i.e. the consumer has acquired physical possession of the good, for example by collecting the ordered car from the dealer) or whether it is sufficient that the goods are put at the consumer's disposal (e.g. the dealer informs the consumer that the ordered car has arrived at his garage and is ready to be picked

[28] See point 5.5 in this annex.

up). The horizontal instrument could also provide that, as a default rule, delivery takes place when the consumer acquires physical possession of the good. The parties would remain free to agree otherwise.

Otázka I1: Ako by mala byť definovaná dodávka?

Možnosť č. 1: Dodávka by znamenala, že spotrebiteľ fyzicky prijme tovar (t. j. tovar je odovzdaný spotrebiteľovi).

Možnosť č. 2: Dodávka by znamenala, že tovar je odovzdaný spotrebiteľovi k dispozícii v čase a na mieste spresnenom v zmluve.

Možnosť č. 3: Dodávka by štandardne znamenala, že spotrebiteľ získava fyzické vlastníctvo tovaru, ale zmluvné strany sa môžu dohodnúť inak.

Možnosť č. 4: Status quo: Pojem dodávka by sa nedefinoval.

5.4 The passing of risk in consumer sales

An issue connected to the definition of delivery is whether the horizontal instrument should regulate the passing of risk in consumer sales, i.e. the question of the point at which the professional bears the risk and the cost of any deterioration or destruction of the good and when this risk passes to the consumer, e.g. in a situation where a good is damaged or destroyed while in transit from the seller to the consumer. At the moment, the issue is regulated differently in the Member States. In some Member States the risk passes to the buyer at the time of the conclusion of the contract while in others property does not pass with the conclusion of the sales contract but with the delivery.

The passing of the risk could be linked to the moment of delivery. Depending on the definition of delivery, this could be at the time when the consumer acquires physical possession of the good or at an earlier stage.

Otázka I2: Akým spôsobom by sa mal upravovať prechod nebezpečenstva pri spotrebnom predaji.

Možnosť č. 1: Prechod nebezpečenstva by sa upravoval na úrovni Spoločenstva a bol by prepojený na moment dodávky.

Možnosť č. 2: Status quo: Prechod nebezpečenstva by upravovali členské štáty, čo by malo za následok rozdielne riešenia.

5.5 Conformity of goods

5.5.1 Introduction

The duty of the seller to deliver goods in conformity with the contract is the cornerstone of the Directive on Consumer Sales. The Directive establishes a presumption that goods are in conformity with the contract if they fulfil a series of conditions which are considered to be implied by the contract (e.g. that the goods are fit for the purposes for which goods of the same type are normally used).

5.5.2 Extension of time limits

Under the directive, the seller is liable for any lack of conformity which existed at the time of delivery and becomes apparent within two years from that moment (legal guarantee). The Directive does not regulate the suspension or interruption of the two-year period in the event of repair, replacement or negotiations between seller and consumer. Some Member States have introduced specific rules on the extension of the period during which the seller is liable while the seller is trying to cure the defect, whereas others have not introduced such rules. This has led to significant divergences among national laws impeding cross border trade. A horizontal instrument could provide that the duration of the legal guarantee is extended for a period corresponding to the time during which the consumer was not able to use the goods because some remedy was being performed.

Otázka J1: Mali by sa pomocou horizontálneho nástroja predĺžiť lehoty uplatňujúce sa na oznámenie nesúladu na obdobie, v ktorom sa uskutočnili prostriedky nápravy?

Možnosť č. 1: Status quo: Neuskutočnili by sa žiadne zmeny.

Možnosť č. 2: Áno. Horizontálny nástroj by stanovil, že trvanie právnej záruky sa predlžuje na obdobie, počas ktorého nemal spotrebiteľ možnosť používať tovar z dôvodu použitia prostriedkov nápravy.

5.5.3 *Recurring defects*

It may happen that defects which became apparent within two years from delivery re-appear after the expiry of the legal guarantee, even though they have been repaired. In these cases, consumers are left with goods which were already defective at the moment of delivery, but for which any further repair is at the expense of the consumers. Some Member States have introduced specific rules to deal with recurring defects.

A horizontal instrument could provide that when the seller repairs the goods during the period of the legal guarantee, the guarantee is automatically extended to cover any future re-emergence of the same defect for a period to be specified since repair. The issue of recurring defects could also be relevant in the context of remedies, possibly justifying a consumer's claim for replacement instead of another repair.

Otázka J2: Mala by sa záruka automaticky predĺžiť v prípade opravy tovaru, aby boli pokryté opakujúce sa vady?

Možnosť č. 1: Status quo: Záruka by sa nepredĺžila.

Možnosť č. 2: Trvanie právnej záruky by sa predĺžilo na obdobie, ktoré by sa spresnilo po oprave, aby sa pokryla potreba opravy podobných vád v budúcnosti.

5.5.4 *Second-hand goods*

Member States may currently provide that, in case of second-hand goods, the seller and the consumer may agree on a shorter time period for the liability of the seller,

provided this period is not less than one year. Varying conditions in different Member States cause legal uncertainty.

This could be corrected by eliminating the possibility for the seller and the consumer to agree on a shorter time period of liability. This should not create any disproportionate burden on professionals since they would only remain responsible for those defects which already existed at the moment of delivery[29].

Another option could be to allow professionals and consumers throughout Europe to agree on a shorter period for the seller's liability for lack of conformity.

Otázka J3: Malo by existovať osobitné pravidlo o použitom tovare?

Možnosť č. 1: V horizontálnom nástroji by nebola zahrnutá žiadna výnimka pre použitý tovar: predávajúci a spotrebiteľ by nemali možnosť dohodnúť sa na kratšej lehote zodpovednosti za vady pri použitom tovare.

Možnosť č. 2: Horizontálny nástroj by obsahoval osobitné pravidlá pre použitý tovar: predávajúci a spotrebiteľ sa môžu dohodnúť na kratšej lehote zodpovednosti za vady pri použitom tovare (ktorá však nie je kratšia ako jeden rok).

5.6 Burden of proof

The Directive establishes a rebuttable presumption that any lack of conformity which becomes apparent within six months from delivery shall be presumed to have existed at the time of delivery. However, such presumption does not apply when it is incompatible with the nature of the goods or the nature of the lack of conformity.

The Commission has been informed that it is difficult to apply a system with a rebuttable presumption that can only be used when it is compatible with the nature of the goods and the defects. Once the six-month period has passed, consumers have to prove a fact (the existence of the defect at the time of delivery) which is extremely difficult to establish without access to relevant technical data and/or specialised assistance. Even during the first six months it is in each case necessary to examine whether the consumer can actually invoke the presumption and obtain the reversal of the burden of proof. This way the reversal of the burden of proof serves de facto as a limitation of the legal guarantee[30].

The Commission wonders if the present regime should not be changed. A horizontal instrument could provide that the professional would have to prove that the defects did not exist at the time of delivery since the seller is better placed than the consumer to access relevant data (e.g. by contacting the producer) and provided that the consumer acts in good faith. In any case the reversal of the burden of proof applies only if compatible with the nature of the goods and of the defects. The seller would,

---

29 In addition, as it is mentioned below, the presumption that the defects which become apparent within six months from delivery were already existent at that moment only applies if it is not incompatible with the nature of the goods and the nature of the defects. These rules ensure an adequately differentiated treatment of second hand goods vis-à-vis new products.

30 For instance in some Member States, after the six months period, consumers are forced by the sellers to prove the existence of the defect at the moment of delivery by producing expensive technical reports.

therefore, still be able to escape this reversal of the burden of proof in case of normal wear and tear.

Otázka J4: Kto by mal niesť dôkazné bremeno pri preukazovaní výskytu vád už v čase dodávky?

Možnosť č. 1: Status quo: Počas prvých šiestich mesiacov by bolo povinnosťou odborníka dokázať, že vada sa v čase dodávky nevyskytovala.

Možnosť č. 2: Počas celého trvania právnej záruky by bolo povinnosťou odborníka dokázať, že vada sa v čase dodávky nevyskytovala, pod podmienkou, že by to bolo v súlade s povahou tovaru a vád.

*5.7 **Remedies***

5.7.1 Introduction

In the context of consumer sales, remedies should lead to the fulfilment of consumers' reasonable expectations in relation to the contract. However, the Directive provides for remedies only in the case of non-conformity and not other kinds of breaches of contract, e.g. when the goods are not delivered at all. Consumers perceive the existing rules as unsatisfactory. Approximately 70 % of consumers state that when buying goods cross-border it is harder to resolve problems such as returns or price reduction in comparison with the domestic situations.

As mentioned in point 4.9 in this annex, the horizontal instrument might provide for some general remedies, which would apply to any breaches of consumer contracts. The remaining, sale-specific remedies (repair and replacement) could continue to be available only in case of non-conformity of the goods.

5.7.2 The order in which remedies may be invoked

Currently the Directive provides for a particular order in which remedies may be invoked. Reduction of price or termination of contract can only be invoked if repair and replacement are impossible or disproportionate. The Commission has been informed that it is difficult for consumers to assess whether a professional's claim that a particular remedy would be disproportionate is right or not.

A horizontal instrument could allow consumers to choose freely amongst the available remedies in case of wrong performance. However, to limit the economic burden on the professional, termination of contract would remain available only in case of non-performance and breaches that are so serious as to give consumers reasonable grounds to refuse correct performance.

Alternatively, the horizontal instrument could maintain the current sequence of remedies, with some amendments. For instance, it could provide that the reduction of the price is available immediately as an alternative to repair and replacement, while at the same time altering the conditions under which the consumer can "move" from these first-line remedies to the termination of contract (e.g. in the case of recurring defects).

Otázka K1: Mal by mať spotrebiteľ možnosť vybrať si ktorýkoľvek z

dostupných prostriedkov nápravy?

Možnosť č. 1: Status quo: Spotrebitelia by boli v prvom rade povinní žiadať opravu/výmenu a o zľavu alebo ukončenie zmluvy by mohli požiadať len v prípade, že by neboli dostupné iné prostriedky nápravy.

Možnosť č. 2: Spotrebitelia by od začiatku mali možnosť vybrať si ktorýkoľvek z dostupných prostriedkov nápravy. Ukončenie zmluvy by však bolo možné len za osobitných podmienok.

Možnosť č. 3: Spotrebitelia by boli povinní žiadať najskôr opravu, výmenu alebo zľavu a o ukončenie zmluvy by mohli požiadať len v prípade, že uvedené prostriedky nápravy by neboli dostupné.

5.8 Notification of the lack of conformity

The Directive allows Member States to provide that the consumer must inform the seller of the lack of conformity within a period of no less than two months from the moment of discovery in order to benefit from his rights. Most Member States have made use of this option, some of them waiving this obligation only in certain circumstances. The horizontal instrument should eliminate the existing divergences, which cause confusion for consumers and businesses.

Otázka K2: Mali by mať spotrebitelia povinnosť oznamovať predávajúcemu nesúlad?

Možnosť č. 1: Zaviedla by sa povinnosť oznámiť predávajúcemu akúkoľvek vadu.

Možnosť č. 2: Zaviedla by sa povinnosť oznámiť nesúlad za určitých podmienok (napr. keď predávajúci konal v rozpore s požiadavkou dobrej viery alebo vo veľkej miere zanedbal svoje povinnosti).

Možnosť č. 3: Odstránila by sa oznamovacia povinnosť v určitej lehote.

5.9 Direct producers' liability for non-conformity

A number of Member States have introduced various forms of direct liability of producers. These differ considerably as to the conditions and modalities. The horizontal instrument may address these divergences by introducing rules on the direct liability of producers (e.g. the introduction on an EU wide producer's liability) so that consumers would be able to request certain remedies directly from the manufacturer (and possibly from the importer) throughout the EU. This would eliminate possible internal market barriers and would favour especially consumers buying cross-border. A more detailed analysis can be found in the Report on the implementation of the Consumer Sales Directive.

The issue of producers' liability in the context of the review of the acquis is limited to situations where a good is not in conformity with the consumer contract, e.g. the product does not have the quality or characteristics that the consumer is entitled to expect. Liability for damage caused by the defectiveness of a product, i.e. death, personal injuries or destruction of any item of property other than the defective

product itself, is regulated by the Product Liability Directive and falls outside the scope of the review[31].

Otázka L: Mala by sa prostredníctvom horizontálneho nástroja zaviesť priama zodpovednosť výrobcu za nesúlad?

Možnosť č. 1: Status quo: Nezaviedla by sa žiadna priama zodpovednosť výrobcu na úrovni EÚ.

Možnosť č. 2: Zaviedla by sa priama zodpovednosť výrobcu za vyššie uvedených podmienok.

5.10 Consumer Goods Guarantees (Commercial guarantees)

On top of the rights conferred upon consumers by legislation, sellers or producers may offer consumers additional rights on a voluntary basis (a so-called commercial guarantee). They can, for example, grant consumers certain rights in case the goods do not meet the specifications set out in the guarantee statement and in associated advertising.

5.10.1 Content of the commercial guarantee

The directive does not address the question of what happens if the guarantee statement omits to inform the consumer on the content of the guarantee. It has been stated that the current situation may mislead consumers who rely on such vague statements without checking whether they are actually granted any additional rights.

A horizontal instrument could remedy this situation by providing a default content of a guarantee setting out basic rights which the guarantee holder should have if these are not spelled out in the guarantee document. These may include a right to replacement or repair if goods are not in conformity with the contract. If the duration of the commercial guarantee is not indicated it could apply to the estimated life-span of the goods. It would have to be EU-wide. Finally, the costs of invoking and performing the guarantee would be borne by the guarantor.

Otázka M1: Mal by horizontálny nástroj ustanovovať štandardný obsah obchodnej záruky?

Možnosť č. 1: Status quo: Horizontálny nástroj by neobsahoval žiadne štandardné normy.

Možnosť č. 2: Zaviedli by sa štandardné normy pre obchodné záruky.

5.10.2 *The transferability of the commercial guarantee*

The directive does not regulate the issue of the transferability of the commercial guarantee to subsequent buyers. This is important for consumers who intend to re-sell a product as well as for subsequent buyers who would like the products still to be

[31] Council Directive 85/374/EEC of 25 July 1985 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning liability for defective products.

covered by the commercial guarantee especially in the context of a cross-border transaction.

The horizontal instrument may address this problem by providing that a guarantee would benefit also subsequent buyers of a product. Such a rule could have a mandatory or default character (i.e. the seller would be able to limit the transferability of the guarantee in certain circumstances).

Otázka M2: Mal by horizontálny nástroj upravovať prevoditeľnosť obchodnej záruky?

Možnosť č. 1: Status quo: Možnosť previesť obchodnú záruku by nebola regulovaná pravidlami Spoločenstva.

Možnosť č. 2: Zaviedlo by sa záväzné pravidlo, že záruka sa automaticky prevádza na nasledujúceho kupujúceho.

Možnosť č. 3: Horizontálny nástroj by stanovoval prevoditeľnosť ako štandardnú normu, t. j. ručiteľ by mal možnosť vylúčiť alebo obmedziť možnosť prevodu obchodnej záruky.

5.10.3 Commercial guarantees for specific parts

In the case of complex goods (e.g. cars) producers offer commercial guarantees limited to specific parts. The horizontal instrument could make sure that consumers are clearly informed on which parts are covered by a particular guarantee. If such information is not provided the limitation would be without any effect.

Otázka M3: Mal by horizontálny nástroj upravovať obchodné záruky obmedzené na osobitnú súčasť?

Možnosť č. 1: Status quo: Možnosť poskytovať obchodnú záruku obmedzenú na osobitnú súčasť by sa neupravovala prostredníctvom horizontálneho nástroja.

Možnosť č. 2: V horizontálnom nástroji by bola ustanovená iba informačná povinnosť.

Možnosť č. 3: Horizontálny nástroj by zahŕňal informačnú povinnosť a štandardne by ustanovoval, že záruka sa vzťahuje na všetok zmluvný tovar.

6. Other issues

In this document stakeholders are consulted on a number of issues that have been identified as important in the context of the review of the consumer acquis. The Commission welcomes information and suggestions on any other matter deemed to be pertinent and relevant to overall objectives of the review.

Otázka N: Existuje(-jú) akákoľvek(akékoľvek) ďalšia(-e) otázka(-y) alebo oblasť(-i), ktorá(-é) si vyžaduje(-jú) ďalšie preskúmanie alebo pozornosť v kontexte ochrany spotrebiteľa na úrovni EÚ?

ANNEX II

CONSUMER DIRECTIVES UNDER REVIEW

Council Directive 85/577/EEC of 20 December 1985 to protect the consumer in respect of contracts negotiated away from business premises, OJ L 372, 31.12.1985, p. 31.

Council Directive 90/314/EEC of 13 June 1990 on package travel, package holidays and package tours, OJ L 158, 23.6.1990, p. 59.

Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts, OJ L 95, 21.4.1993, p. 29.

Directive 94/47/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 1994 on the protection of purchasers in respect of certain aspects of contracts relating to the purchase of a right to use immovable properties on a timeshare basis, OJ L 280, 29.10.1994, p. 83.

Directive 97/7/EC of the European Parliament and of the Council of 20 May 1997 on the protection of consumers in respect of distance contracts, OJ L 144, 4.6.1997, p. 19.

Directive 98/6/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 on consumer protection in the indication of the prices of products offered to consumers, OJ L 80, 18.3.1998, p. 27.

Directive 98/27/EC of the European Parliament and of the Council of 19 May 1998 on injunctions for the protection of consumers' interests, OJ L 166, 11.6.1998, p. 51.

Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council of 25 May 1999 on certain aspects of the sale of consumer goods and associated guarantees, OJ L 171, 7.7.1999, p. 12.